משניות מבוארות

מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת פרק א

פרק א כְּתַב הָרַמְבַּ"ם אחר חֵלֶק סדר בכורות על הַסֵּדֶר הַכָּתוּב, כִּי אחר שֶׁאָמַר (דברים יב, ט): "בִּכְלִי אֹזֶת בְּמַשְׁפַּךְ" אָמַר (שם יז) "לֹא תוּכַל לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ". ע"כ. שלשה מיני בכורה יש, בכור אדם שצריך לפדותו בחֲמִשָּׁה שְׁקָלִים. ובן שור, ובן עז גם בן חֵלֶק כְּפוּל וְרִיאשׁוּת. שֶׁהַבְּכוֹר יוֹרֵשׁ מִן שְׁנַיִם. בכור בהמה טהורה שהוא לכהן ולא לפדותו בכור לה'. בכור חמור שצריך לפדותו בשה ולתו חשה לכהן. וכתב הרמב"ם בפירוש יורה יורה דעה סימן שכא סעיף ח, דהינו דוקא בשאינו פודהו בשויו אז פודהו בשה. אבל אם פודהו בשויו לי' כל לפדותו בכל דבר. **א) הלוקח עֵגֶל חמורו של נכרי** לְשָׁרוּתוֹ אמנו והוא בכור, וְלֹקֵחַ נָקֵב עֵגֶל חמורו שאין בהמה טמאה אחרת קדושה בבכורה אֶלָּא פָּטֶר חמור בלבד, וכיון דזוטרו מליה דפטר אבל אם פודהו בשויו לי' הוי כמו לפדותו בכל דבר. אחרריני מיירי בבכור בהמה טהורה, **וְהַמּוֹכֵר לו** לנכרי חמור, **אף על פי שאינו רשאי** למכר לנכרי בהמה טמאה, מפני שנעשית בה מלאכה בשבת **וְהַמִּשְׁתַּתֵּף לו,** אפילו חלק הנכרי מסים וידוע, כל זמן שאם יחתוך ממנו אותו אבר הוי בעלת מום, דהוי זה נקרא שתפות הנכרי, **וְהַמִּקַּבֵּל מִמּוֹנוֹ,** כגון שהבהמה של נכרי וישראל מקבלה ממנו ומשפיל בה כדי שיהיו חולקין בולדות וגזוז הבהמה נשאר ברשות הנכרי, **וְנוֹתְנוֹ לו בִּקְבָלָה,** כגון שהבהמה של ישראל ונתן אותה לנכרי לטפל בה וחלקן בולדות, בכל אלו **פטור מן הבכורה. שנאמר** (במדבר ג, יז): "הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָּל בְּכוֹר **בְּיִשְׂרָאֵל,** **אבל לא בְּאַחֵרִים** נכרים, ובכל אלו יש לנכרי חלק בולדות. אבל שתפות ישראל חייב בבכורה. (דברים יב, ח): "בְּכוֹרֹת בְּקָרְכֶם." **כהנים וּלְוִיִּם פטורים מקל וחמר, אם פטרו** בכורות הלויים הבכורות **של ישראל במדבר,** כדכתיב (במדבר ג, מח): "קַח אֶת הַלְּוִיִּם תַּחַת כָּל בְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". בזדאי הוי הוא שתפקיבץ את עצמן, דהיינו שהלְוִיִּם בְּעִצְמָן פטורים, וכיון שכן הוא **דין הוא שיפטרו** אֶת בְּהֶמְתָּן **של עצמן** דכתיב (שם יח, טו): "אַךְ פִּדֹה תִפְדֶּה אֶת בְּכוֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה". כל שיש לנו בבכור האדם ושנו בבכור בהמה וכל שאינו בבכור אדם אינו בבכור בהמה טמאה אבל בכור בהמה טהורה לא נכטרו. **ב) פָּרָה שֶׁיָּלְדָה כמין חמור וחמור שילדה כמין סוס פטור מן הבכורה, שנאמר פטר חמור פטר חמור שני פעמים,** חד בקדש לי כל בכור (שמות יג, יב): "וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה". (שם לד, כ), אינו חייב בפדיון **עד שיהא הילוד דהיינו בהמה טמאה חמור והולד חמור. ומה הם באכילה.** אותו שאין דומין, **בהמה טהורה שילדה כמין בהמה טמאה, מתר באכילה. אסור באכילה. שהיוצא מן הטמא, טמא. והיוצא מן הטהור, טהור.** אסור באכילה, שהיוצא מהטמא, טמא. והיוצא מן הטהור, טהור.

ג היתה מעופפת, בזמן שכנפיה נוגעות בקן, חייב לשלח. אין כנפיה נוגעות בקן, פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת, חייב לשלח, שנאמר (דברים כב), **קן, קן מקל מקום. היו שם אפרוחין מפריחין מן ביצים מוזרות, פטור מלשלח. שנאמר** (שם), **והאם רבצת על האפרוחים לשלח. אין הבצים מוזרות, מה אפרוחין בני מזרין, אף הבצים בני מזרות. ומה הבציים צריכין לאמון, אף האפרוחין צריכין לאמון, יצאו מבריחין. שלחה וחזרה, ואפילו ארבעה וחמשה בפעמים, חייב, שנאמר** (שם), **שלח תשלח את הבנים, שנאמר** (שם), **נטל הבנים ושלח בה קום עשה, אין לוקה. זה הכלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין לוקין עליה: ה** לא יטול אדם **בנים** אפילו **לטהר את המצורע. ומה** אם מצוה **קלה שהיא כאסר, אמרה תורה** (דברים כב), **למען ייטב לך והארכת ימים.** קל וחומר **מצות חמורות שבתורה:**

מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת

פרק א הלוקח **עֵגֶל חמורו** של בכרי, **וְהַמּוֹכֵר** לו אף על **פי שאינו רשאי, וְהַמִּשְׁתַּתֵּף לו, וְהַמִּקַּבֵּל מִמּוֹנוֹ, וְנוֹתְנוֹ לו בִּקְבָלָה, פטור מן הבכורה, שנאמר** (במדבר ג) **בְּיִשְׂרָאֵל, אבל לא בָאֲחֵרִים.** כהנים ולוים **פטורין** מקל וחומר, **אם פטרו** שני **פעמים,** חד בקדש לי כל בכור (שמות יג, יב): "וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה". **ב) פָּרָה שֶׁיָּלְדָה כמין חמור וחמור שילדה כמין סוס פטור מן הבכורה, שנאמר פטר חמור פטר חמור שני פעמים,** חד בקדש לי כל בכור (שמות יג, יב): "וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה". **ג היתה מעופפת, בזמן שכנפיה נוגעות בקן, חייב לשלח. אין כנפיה נוגעות בקן, פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת, חייב לשלח, שנאמר** (דברים כב), **קן, קן מקל מקום. היו שם אפרוחין מפריחין מן ביצים מוזרות, פטור מלשלח. שנאמר** (שם), **והאם רבצת על האפרוחים לשלח. אין הבציים מוזרות, מה אפרוחין בני מזרין, אף הבציים צריכין לאמון, יצאו מזרות. ומה הבציים צריכין לאמון, אף האפרוחין צריכין לאמון, יצאו מבריחין. שלחה וחזרה, ואפילו ארבעה וחמשה בפעמים, חייב, שנאמר** (שם), **שלח תשלח את הבנים, שנאמר** (שם): "**שלח תשלח** את האם". ולא **נטל הבנים ושלח בה קום עשה, אין לוקה. זה הכלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין לוקין עליה: ה** לא יטול אדם **בנים** אפילו **לטהר את המצורע. ומה** אם מצוה **קלה שהיא כאסר, אמרה תורה** (דברים כב), **למען ייטב לך והארכת ימים.** קל וחומר **מצות חמורות שבתורה.**

לעולם הבא ולמען יאריכון ימיך לעולם שכלו ארך לעולם הבא.

כ"ט אייר

ד) הנוטל אם על הבנים, רבי יהודה אומר לוקה, כיון שכבר לקחו כבר עבר **על העשה, ואינו תשלח.** ואינו נפטר במה שמשלחן אחר כך, שמה שאמרה תורה "שלח תשלח" (שם), דקדק שתקח שלחה. ולרבי יהודא לא תמצא לאו הנתק לעשה אלא בהשבת הגזלה. **וחכמים אומרים, משלח ואינו לוקה,** דהיכתוב נתקן לעשה. **לכל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין לוקין עליה.** אם קים העשה שבו, אבל אם שחטו האם אי שמתה תחת ידו, לוקה. **ה) לא יטל אדם** אפילו **לטהר את המצורע,** שצריך שיר בצפרים לטהרו, **ומה** אם **מצוה קלה שהיא כאסר, דהיינו** שעוקר מטבעו קטנה, **אמרה תורה** (שם ז): "למען ייטב לך והארכת ימים." קל וחומר **מצות חמורות שבתורה.** דבגמרא למען ייטב לך ביום שכלו טוב דהיינו לעולם הבא ולמען יאריכון ימיך לעולם שכלו ארך לעולם הבא.

משניות מבוארות

מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת פרק ב

ד) הנוטל אם על הבנים, רבי יהודה אומר לוקה, חייב לשלח. אין כנפיה נוגעות בקן, פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת, חייב לשלח, שנאמר (דברים כב), **קן, קן מקל מקום. היו שם אפרוחין מפריחין מן ביצים מוזרות, פטור מלשלח. שנאמר** (שם), **והאם רבצת על האפרוחים לשלח. אין הבציים מוזרות, מה אפרוחין בני מזרין, אף הבציים צריכין לאמון, יצאו מזרות. ומה הבציים צריכין לאמון, אף האפרוחין צריכין לאמון, יצאו מבריחין. שלחה וחזרה, ואפילו ארבעה וחמשה בפעמים, חייב, שנאמר** (שם), **שלח תשלח את הבנים, שנאמר** (שם): "**שלח תשלח** את האם". ולא **נטל הבנים ושלח בה קום עשה, אין לוקה. זה הכלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין לוקין עליה: ה** לא יטול אדם **בנים** אפילו **לטהר את המצורע. ומה** אם מצוה **קלה שהיא כאסר, אמרה תורה** (דברים כב), **למען ייטב לך והארכת ימים.** קל וחומר **מצות חמורות שבתורה.**

ד) הנוטל אם על הבנים, רבי יהודה אומר לוקה, חייב לשלח. אין כנפיה נוגעות בקן, פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת, חייב לשלח, שנאמר (דברים כב), **קן, קן מקל מקום. היו שם אפרוחין מפריחין מן ביצים מוזרות, פטור מלשלח. שנאמר** (שם), **והאם רבצת על האפרוחים לשלח. אין הבציים מוזרות, מה אפרוחין בני מזרין, אף הבציים צריכין לאמון, יצאו מזרות. ומה הבציים צריכין לאמון, אף האפרוחין צריכין לאמון, יצאו מבריחין. שלחה וחזרה, ואפילו ארבעה וחמשה בפעמים, חייב, שנאמר** (שם), **שלח תשלח את הבנים, שנאמר** (שם): "**שלח תשלח** את האם". ולא **נטל הבנים ושלח בה קום עשה, אין לוקה. זה הכלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין לוקין עליה: ה** לא יטול אדם **בנים** אפילו **לטהר את המצורע. ומה** אם מצוה **קלה שהיא כאסר, אמרה תורה** (דברים כב), **למען ייטב לך והארכת ימים.** קל וחומר **מצות חמורות שבתורה.**

ד) הנוטל אם על הבנים, רבי יהודה אומר לוקה, כיון שכבר לקחו כבר עבר **על העשה, ואינו תשלח.** ואינו נפטר במה שמשלחן אחר כך, שמה שאמרה תורה "שלח תשלח" (שם), דקדק שתקח שלחה. ולרבי יהודא לא תמצא לאו הנתק לעשה אלא בהשבת הגזלה. **וחכמים אומרים, משלח ואינו לוקה,** דהיכתוב נתקן לעשה. **לכל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין לוקין עליה.** אם קים העשה שבו, אבל אם שחטו האם אי שמתה תחת ידו, לוקה. **ה) לא יטל אדם** אפילו **לטהר את המצורע,** שצריך שיר בצפרים לטהרו, **ומה** אם **מצוה קלה שהיא כאסר,** דהיינו שעוקר מטבעו קטנה, **אמרה תורה** (שם ז): "למען ייטב לך והארכת ימים." קל וחומר **מצות חמורות שבתורה.** דבגמרא למען ייטב לך ביום שכלו טוב דהיינו לעולם הבא ולמען יאריכון ימיך לעולם שכלו ארך לעולם הבא.

פרק ב כתב הרמב"ם אחר חלין סדר בכורות על הסדר הכתוב, כי אחר שאמר (דברים יב, ט): "בִּכְלִי אֹזֶת בְּמַשְׁפַּךְ אָמַר (שם יז) "לֹא תוּכַל לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ". ע"כ. שלשה מיני בכורה יש, בכור אדם שצריך לפדותו בחֲמִשָּׁה שְׁקָלִים. ובן שור, ובן עז גם בן חֵלֶק כְּפוּל וְרִיאשׁוּת. שֶׁהַבְּכוֹר יוֹרֵשׁ מִן שְׁנַיִם. בכור בהמה טהורה שהוא לכהן ולא לפדותו בכל דבר. בכור חמור שצריך לפדותו בשה ולתו חשה לכהן. וכתב הרמב"ם בפירוש יורה יורה דעה סימן שכא סעיף ח, דהינו דוקא בשאינו פודהו בשויו אז פודהו בשה. אבל אם פודהו בשויו לי' כל לפדותו בכל דבר. **א) הלוקח עֵגֶל חמורו של נכרי** לְשָׁרוּתוֹ אמנו והוא בכור, וְלֹקֵחַ נָקֵב עֵגֶל חמורו שאין בהמה טמאה אחרת קדושה בבכורה אֶלָּא פָּטֶר חמור בלבד, וכיון דזוטרו מליה דפטר אבל אם פודהו בשויו לי' הוי כמו לפדותו בכל דבר. אחרריני מיירי בבכור בהמה טהורה, **וְהַמּוֹכֵר לו** לנכרי חמור, **אף על פי שאינו רשאי** למכר לנכרי בהמה טמאה, מפני שנעשית בה מלאכה בשבת **וְהַמִּשְׁתַּתֵּף לו,** אפילו חלק הנכרי מסים וידוע, כל זמן שאם יחתוך ממנו אותו אבר הוי בעלת מום, דהוי זה נקרא שתפות הנכרי, **וְהַמִּקַּבֵּל מִמּוֹנוֹ,** כגון שהבהמה של נכרי וישראל מקבלה ממנו ומשפיל בה כדי שיהיו חולקין בולדות וגזוז הבהמה נשאר ברשות הנכרי, **וְנוֹתְנוֹ לו בִּקְבָלָה,** כגון שהבהמה של ישראל ונתן אותה לנכרי לטפל בה וחלקן בולדות, בכל אלו **פטור מן הבכורה. שנאמר** (במדבר ג, יז): "הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָּל בְּכוֹר **בְּיִשְׂרָאֵל,** **אבל לא בָאֲחֵרִים** נכרים, ובכל אלו יש לנכרי חלק בולדות. אבל שתפות ישראל חייב בבכורה. (דברים יב, ח): "בְּכוֹרֹת בְּקָרְכֶם." **כהנים וּלְוִיִּם פטורים מקל וחמר, אם פטרו** בכורות הלויים הבכורות **של ישראל במדבר,** כדכתיב (במדבר ג, מח): "קַח אֶת הַלְּוִיִּם תַּחַת כָּל בְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". בזדאי הוי הוא שתפקיבץ את עצמן, דהיינו שהלְוִיִּם בְּעִצְמָן פטורים, וכיון שכן הוא **דין הוא שיפטרו** אֶת בְּהֶמְתָּן **של עצמן** דכתיב (שם יח, טו): "אַךְ פִּדֹה תִפְדֶּה אֶת בְּכוֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה". כל שיש לנו בבכור האדם ושנו בבכור בהמה וכל שאינו בבכור אדם אינו בבכור בהמה טמאה אבל בכור בהמה טהורה לא נכטרו. **ב) פָּרָה שֶׁיָּלְדָה כמין חמור וחמור שילדה כמין סוס פטור מן הבכורה, שנאמר פטר חמור פטר חמור שני פעמים,** חד בקדש לי כל בכור (שמות יג, יב): "וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה". **ג היתה מעופפת, בזמן שכנפיה נוגעות בקן, חייב לשלח. אין כנפיה נוגעות בקן, פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת, חייב לשלח, שנאמר** (דברים כב), **קן, קן מקל מקום. היו שם אפרוחין מפריחין מן ביצים מוזרות, פטור מלשלח. שנאמר** (שם), **והאם רבצת על האפרוחים לשלח. אין הבציים מוזרות, מה אפרוחין בני מזרין, אף הבציים צריכין לאמון, יצאו מזרות. ומה הבציים צריכין לאמון, אף האפרוחין צריכין לאמון, יצאו מבריחין. שלחה וחזרה, ואפילו ארבעה וחמשה בפעמים, חייב, שנאמר** (שם), **שלח תשלח את הבנים, שנאמר** (שם): "**שלח תשלח** את האם". ולא **נטל הבנים ושלח בה קום עשה, אין לוקה. זה הכלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין לוקין עליה: ה** לא יטול אדם **בנים** אפילו **לטהר את המצורע. ומה** אם מצוה **קלה שהיא כאסר, אמרה תורה** (דברים כב), **למען ייטב לך והארכת ימים.** קל וחומר **מצות חמורות שבתורה.**

ד) הנוטל אם על הבנים, רבי יהודה אומר לוקה, כיון שכבר לקחו כבר עבר **על העשה, ואינו תשלח.** ואינו נפטר במה שמשלחן אחר כך, שמה שאמרה תורה "שלח תשלח" (שם), דקדק שתקח שלחה. ולרבי יהודא לא תמצא לאו הנתק לעשה אלא בהשבת הגזלה. **וחכמים אומרים, משלח ואינו לוקה,** דהיכתוב נתקן לעשה. **לכל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין לוקין עליה.** אם קים העשה שבו, אבל אם שחטו האם אי שמתה תחת ידו, לוקה. **ה) לא יטל אדם** אפילו **לטהר את המצורע,** שצריך שיר בצפרים לטהרו, **ומה** אם **מצוה קלה שהיא כאסר,** דהיינו שעוקר מטבעו קטנה, **אמרה תורה** (שם ז): "למען ייטב לך והארכת ימים." קל וחומר **מצות חמורות שבתורה.** דבגמרא למען ייטב לך ביום שכלו טוב דהיינו לעולם הבא ולמען יאריכון ימיך לעולם שכלו ארך לעולם הבא.

גְּמַל "טָמֵא הוּא" הוא טָמֵא וְאֵין טָמֵא הַנּוֹלֵד מִן הַטָּהוֹר טָמֵא אֶלָּא טָהוֹר. **דָּג טָמֵא שֶׁבָּלַע דָּג טָהוֹר, מֻתָּר בַּאֲכִילָה.** וְלֹא אֲמַרְיִנָן שֶׁהַדָּג טָמֵא הַשְּׁרִיצוֹ אֶלָּא בְּלַע, וְאַף עַל פִּי דְּלֹא חֲזִינָן דְּבָלַע. **וְטָהוֹר שֶׁבָּלַע דָּג טָמֵא, אָסוּר בַּאֲכִילָה.** אֶלָּא בָּא מִן הַחוּץ דְּרֶגֶשׁ מִינָם, וּמִמֵּה שֶׁנִּמְצָא בְּמֵעֵיו מִפְּנֵי שְׁדָגִים שֶׁבָּם בּוֹלְעִים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי. **ג) חֲמוֹר וּפֶרֶד שֶׁבָּרָה וְיָלְדָה שְׁנֵי זְכָרִים וּנְקֵבָה, נוֹתֵן טָלֶה אֶחָד לְכֹהֵן.** דְּמִמֵּה נִפְשַׁךְ חַד מִנַּיְהוּ בְּכוֹר, וְאִם יָלְדָה **זָכָר וּנְקֵבָה** יָדוּעַ מִן יָצָא רִאשׁוֹן. **מִפְּרִיש טָלֶה אֶחָד** מִשּׁוּם סָפֵק וּלוֹקֵחַ לְעַצְמוֹ, דְּהַכֹּהֵן הָנֵי מְכוּצֵיא מִתְּבוּלוֹ וְעָלֵיו לְהַבִיא רְאִיָה שֶׁהַזָּכָר יָצָא תְּחִלָּה וּקְדֵשָׁה אֵין בְּשָׂה. **שתי חֲמוֹרִים שֶׁלֹּא בִּכְּרוּ יָלְדוּ שְׁנֵי זְכָרִים, נוֹתֵן שְׁנֵי טְלָיִים לְכֹהֵן,** דְּאִין פּוֹדֶה וְחוֹזֵר וּפוֹדֶה בְּטָלֶה אֶחָד. **יָלְדוּ זָכָר וּנְקֵבָה אוֹ שְׁנֵי זְכָרִים וּנְקֵבָה וְהֵם כְּאֶחָד אֶחָד, נוֹתֵן טָלֶה אֶחָד לְכֹהֵן,** וְאִם **יָלְדוּ שְׁתֵּי נְקֵבוֹת וְזָכָר אוֹ שְׁנֵי זְכָרִים וּשְׁתֵּי נְקֵבוֹת, אֵין כָּאן לְכֹהֵן כְּלוּם.** דְּשָׁמָא כָּל אַחַת יָלְדָה זָכָר וּנְקֵבָה וְהַנְּקֵבָה יְצָאָה תְּחִלָּה, אֶלָּא מְפָרֵשׁ עֲלֵיהֶן שְׁנֵי טְלָאִים וְהַן לְעַצְמוֹ. וְתַרְמַב"ם סוֹבֵר דְּאִין צָרִיךְ לְהַפְרִישׁ דַּיְשׁ בְּעֵין קִפּוֹפֵת הַרְבֵּה, וְעַיֵּן בְּרַע"ב וּתוֹסְפוֹת שֶׁם טוֹב. **ד) הוֹלִיד שְׁנֵי חֲמוֹרוֹת אַחַת בִּכְּרָה וְאַחַת שֹׁלֶא בִּכְּרָה יָלְדוּ שְׁנֵי זְכָרִים נוֹתֵן טָלֶה אֶחָד לְכֹהֵן** דְּהָא וַדַּאי אוֹתָה שֶׁלֹּא בִּכְּרָה יָלְדָה זָכָר. **יָלְדוּ זָכָר וּנְקֵבָה מִפְרִישׁ טָלֶה אֶחָד לְעַצְמוֹ.** דְּשֶׁמָּא אוֹתָה שֶׁלֹּא בִּכְּרָה יָלְדָה הַנְּקֵבָה. אֲרִישָׁא קָאֵי מִנָּא לַן דְּפִדְיוֹן חֲמוֹר בְּשָׂה, **שֶׁנֶּאֱמַר** (שמות לד, כ): "**וּפִדֶּה חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְּשֶׂה" חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְּשֶׂה" מִן הַכְּבָשִׂים וּמִן הָעִזִּים בֵּין בְּגָדוֹל בֵּין בְּקָטָן, בֵּין שֶׁהוּא גָּדוֹל אוֹ קָטָן בֵּין שֶׁה תְּמִים וּבֵין בְּבַעַל מוּם,** דְּשָׁה מְשַׁמַּע לְרַבִּי מֵיר שֶׁה, **וּפוֹדֶה בוֹ פְּעָמִים הַרְבֵּה,** אִם חָזַר כֹּהֵן וּתְנוּ לוֹ, דְּלֵיתָא מִדְּכְתִיב (במדבר ג מח): "וְאֶת הַכֶּסֶף הַלְּוִיִּם" לְשׁוֹן יָחִיד "תִּתֵּחַת הַבְּמֻתָּם" שֶׁהוּא לְשׁוֹן רַבִּים. **וְהַסֵּפֶק נִכְנָס לְזִיר לְהִתְעַנּוֹת** עִם שְׁאָר שֶׁה זָכָר וּבֵין שֶׁה נְקֵבָה. **בֵּין שֶׁהוּא גָּדוֹל אוֹ קָטָן בֵּין שֶׁה תְּמִים וּבֵין בְּבַעַל מוּם,** דְּשָׁה מְשַׁמַּע לְרַבִּי מֵיר שֶׁה, **וּפוֹדֶה בוֹ פְּעָמִים הַרְבֵּה,** אִם חָזַר כֹּהֵן וּתְנוּ לוֹ, דְּלֵיתָא מִדְּכְתִיב (במדבר ג מח): "וְאֶת הַכֶּסֶף הַלְּוִיִּם" לְשׁוֹן יָחִיד "תִּתֵּחַת הַבְּמֻתָּם" לְשׁוֹן רַבִּים. **ה) אין פּוֹדִים בְּשָׂה שֶׁל חֻלִּין לְבֶן לְבָנוֹן, וְלֹא בְּשֶׂה שֶׁל חֻלִּין לְבֶן לְבָנוֹן.** דְּאִי אֲמַרְתָּ בְּשֶׂה לְבָנוֹן לְבָנוֹן אֲמַרְתָּ, אֲבָל בְּשֶׂה לְבָנוֹן לְבָנוֹן לָא אֲמַרְתָּ. **אֶלָּא בְּשֶׂה לְבָנוֹן לְבָנוֹן אֲמַרְתָּ, אֲבָל בְּשֶׂה לְבָנוֹן לְבָנוֹן לָא אֲמַרְתָּ